

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY TA’LIM, FAN VA
INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI**

JIZZAX DAVLAT PEDAGOGIKA UNIVERSITETI

«TASDIQLAYMAN»

Jizzax davlat pedagogika universiteti
rektori prof.Sh.S.Sharipov
29.02.2024 yil

**5111200 – O‘zbek tili va adabiyoti bakalavriat ta’lim yo‘nalishi
bitiruvchilari uchun mutaxassislik fanlardan**

**YAKUNIY DAVLAT ATTESTATSIYASI
DASTURI**

Bilim sohasi:	100000 – Gumanitar
Ta’lim sohasi:	110000 - Pedagogika
Ta’lim yo‘nalishi:	5111200 – O‘zbek tili va adabiyoti

JIZZAX- 2024

Ushbu dastur O‘zbekiston Respublikasi Oliy va o‘rta maxsus ta‘lim vazirligining 2009-yil 22-maydagi 160-son buyrug‘i bilan tasdiqlangan “O‘zbekiston Respublikasi Oliy ta‘lim muassasalari bitiruvchilarining yakuniy davlat attestatsiyasi to‘g‘risida NIZOM”ga asosan ishlab chiqildi.

Universitet kengashining 2024-yil 29-fevraldagi 7-sonli yig‘ilishida tasdiqlangan.

Tuzuvchilar: J.Lutfullayev - PhD, Maktabgacha va boshlang‘ich yo‘nalishlarida masofaviy ta‘lim kafedrasida katta o‘qituvchisi
N.Bo‘tayeva - Maktabgacha va boshlang‘ich yo‘nalishlarida masofaviy ta‘lim kafedrasida o‘qituvchisi
O.Mamirov - Maktabgacha va boshlang‘ich yo‘nalishlarida masofaviy ta‘lim kafedrasida o‘qituvchisi
Z.Kurbanova - Maktabgacha va boshlang‘ich yo‘nalishlarida masofaviy ta‘lim kafedrasida o‘qituvchisi

Taqrizchilar: M.Jo‘rayev - PhD. dots. O‘zbek tili va adabiyoti kafedrasida mudiri.
T.O.Qo‘chqorov – UzMU Jizzax filiali o‘zbek tili va adabiyoti kafedrasida dotsenti, f.f.d.

KIRISH

2023/2024-o‘quv yilida bitiruvchilarda O‘zbekiston Respublikasi Oliy va o‘rta maxsus ta‘lim vazirligining 2018-yil 25-avgustda 744-son bilan tasdiqlangan o‘quv rejasidagi ixtisoslik fanlaridan o‘tkaziladi.

YAKUNIYDAVLATATTESTATSIYASI O‘TKAZILADIGANFANLARTARKIBI:

- I.Hozirgi o‘zbek adabiy tili (ixtisoslik fanlari)
- II. O‘zbek adabiyotini o‘qitish metodikasi (ixtisoslik fanlari)
- III.O‘zbek adabiyoti (ixtisoslik fanlari)

I. HOZIRGI O‘ZBEK ADABIY TILI FANI BO‘YICHA

Bugungi kunda o‘zbek tili va adabiyoti ta‘lim yo‘nalishi talabalariga hozirgi o‘zbek adabiy tili fonetikasi, leksikasi, grammatikasini jahon andozalariga mos keluvchi zamonaviy pedagogik texnologiyalar asosida chuqur o‘rgatish muhim ahamiyatga ega.

“Hozirgi o‘zbek adabiy tili” fani talabalarni nazariy bilimlar, amaliy ko‘nikmalalar, hozirgi o‘zbek adabiy tili bo‘yiicha til sathlari haqida malakalarni shakllantirishdan iborat.

“Hozirgi o‘zbek adabiy tili” fani umumta‘lim maktablari va akademik litseylarda o‘qitiladigan “Ona tili”, “Hozirgi o‘zbek adabiy tili” fanlari bilan, oliy ta‘limda o‘zbek tili va adabiyoti yo‘nalishida o‘qitiladigan “O‘zbek tilining mazmuniy sintaksisi”, “Ona tili o‘qitish metodikasi”, “Yozma nutq me‘yorlari” fanlari bilan uzviy bog‘liqlikda o‘rganiladi.

Fanni o‘qitishdan maqsad: a) talabalarni hozirgi o‘zbek tilining shakllanishi, tarixiy ildizlari, dialektal asosi, taraqqiyotini belgilovchi lingvistik va ekstralingvistik omillar bilan tanishtirish, talabalarni hozirgi o‘zbek tiliga oid nazariy bilimlar bilan qurollantirish, talabalarda lingvistik bilim malakasini shakllantirish; b) hozirgi o‘zbek adabiy tilining nazariy masalalari yuzasidan bilim berish mobaynida talabalarni mazkur bilimlarning ta‘lim bosqichlari darsliklarida qamrab olinishi darajasi bilan tanishtirish.

”Hozirgi o‘zbek adabiy tili” fanidan asosiy savollar

1. “Hozirgi o‘zbek adabiy tili” fanining maqsadi vazifalari
2. “Hozirgi o‘zbek adabiy tili” fanining bo‘limlariga nimalar kiradi?
3. Leksikologiyaning obyekti, predmeti, maqsadi va vazifalari?
4. Leksikologiyaning turlariga nimalar kiradi?
5. Leksikologiyada lug‘at boyligining sistema sifatida o‘rganilishi?
6. Leksema tushunchasi?
7. Frazologiyaning o‘rganish obyekti nimalardan iborat?
8. Frazologizmlarning shakl va ma‘no munosabtiga ko‘ra tiplari?
9. Leksikografiya o‘rganish obyekti nimalardan iborat?
10. Umumiy va maxsus lug‘atlar nimalardan iborat?
11. Morfemika haqida ma‘lumot bering?
12. So‘zning morfemik tarkibi nimalardan iborat?
13. Morfema turlari?
14. So‘z yasalihi tarkibiga nimalar kiradi?
15. So‘z yasash usullari nimalardan iborat?
16. So‘z turkumlari tasnifi.
17. So‘z turkumlarida so‘z yasalihi qanday?
18. Fe‘llarning ma‘no va tuzilishiga ko‘ra tasnifi nimalardan iborat?
19. Fe‘lning grammatik kategoriyalariga nimalar kiradi?
20. Fe‘l so‘z turkumi?

21. Fe'llarda bo'lishli-bo'lishsizlik kategoriyasi nima?
22. Fe'llarda daraja kategoriyasi nima?
23. Fe'llarda mayl kategoriyasi nima?
24. Fe'lning zamon kategoriyasi nima?
25. Fe'llarda Shaxs-son kategoriyasi nima?
26. Fe'lning funksional va modal shakllari nimalardan iborat?
27. Sifatdosh shakli va xususiyatlari.
28. Ravishdosh va ravishning farqli jihatlari.
29. Harakat nomining gapda bajargan vazifalari.
30. Fe'llarning yasalishi.
31. Ot so'z turkumi?
32. Otlarning ma'no va tuzilishiga ko'ra tasnifi nimalardan iborat?
33. Otning grammatik kategoriyalariga nimalar kiradi?
34. Otlarning kelishik shakllari.
35. Otlar qanday usullarda yasaladi?
36. Otlarning tuzilishiga ko'ra turlari.
37. Sifat so'z turkumi?
38. Sifat darajalari nima?
39. Sifatlarning morfologik xususiyatlari.
40. Asliy va nisbiy sifatlar nima?
41. Son so'z turkumi?
42. Sonning morfologik xususiyatlari, tasnifi nimalardan iborat?
43. Olmosh so'z turkumi?
44. Olmoshning ma'no jihatdan turlari tasnifi nimalardan iborat?
45. Olmoshning tuzilishiga ko'ra tasnifi nimalardan iborat?
46. Ravish so'z turkumi?
47. Ravishning ma'no va tuzilishiga ko'ra tasnifi nimalardan iborat?
48. Yordamchi so'z turkumlari?
49. Yuklamalarning ma'no turlari.
50. Bog'lovchilarning o'ziga xos jihatlari.
51. Alohida so'zlar guruhi: modal, taqlid, undov so'zlar nima?
52. Otning ma'no turlari.
53. Fe'l so'z turkumi va uning grammatik imkoniyatlari, o'timli va o'timsiz fe'llar.
54. Teng va ergashtiruvchi bog'lovchilar.
55. Yuklamalarning nutqda qo'llanilishi va imlosi.
56. Bo'lishli va bo'lishsiz fe'llar.
57. Otning grammatik kategoriyalari.
58. So'z yuklamalari, affiks yuklamalar.
59. Fe'lning munosabat shakllari.
60. Ot so'z turkumi va uning grammatik imkoniyatlari.
61. Sonning ma'no turlari va grammatik belgilari.
62. Olmoshning ma'no turlari.
63. Fe'lning munosabat shakllari.
64. Ko'makchining ma'no, vazifasi.
65. Fe'lning munosabat shakllari.
66. Sof va vazifadosh ko'makchilar.
67. Yakka va takror qo'llanuvchi bog'lovchilar.
68. Fe'lning munosabat shakllari.
69. Otning grammatik kategoriyalari.
70. So'z yuklamalari, affiks yuklamalar.
71. Fe'lning munosabat shakllari.
72. Yuklama.

73. Undov soʻzlar.
74. Feʻlning munosabat shakllari.
75. Taqlid soʻzlar.
76. Modal soʻzlar.
77. Morfemalarning vazifasiga koʻra tasnifi
78. Feʻlning munosabat shakllari.
79. Yakka va takror qoʻllanuvchi bogʻlovchilar.
80. Feʻlning munosabat shakllari.
81. Otning grammatik kategoriyalari.
82. Ravishning tuzilishi va yasalishi.
83. Qaysi tilshunos olimlarning qoʻshma gap tadqiqiga oid ilmiy ishlarini bilasiz?
84. Oʻzbek tilshunosligida qoʻshma gaplar qaysi jihatdan oʻrganilgan?
85. Qoʻshma gaplar sodda gaplardan qanday belgilari asosida farqlanadi?
86. Qaysi grammatik vositalar qoʻshma gap qismlarini bogʻlashga xizmat qiladi?
87. Qanday holatlarda qoʻshma gaplarda shakl va mazmun muvofiqligi buziladi?
88. Oʻzbek tilshunosligida qoʻshma gaplar qanday belgilari asosida tasniflanadi?
89. Qoʻshma gaplar qismlari miqdoriga koʻra qanday turlarga boʻlib oʻrganildi?
90. Ikki komponentli qoʻshma gaplar qanday turlarga ajratildi?
91. Bogʻlangan qoʻshma gaplar qanday sintaktik tuzilishga ega?
92. Ergashgan qoʻshma gaplar bogʻlangan qoʻshma gaplardan qaysi jihatdan farqlanadi?
93. Bogʻlovchisiz qoʻshma gaplar qanday tuziladi?
94. Anʻanaviy sintaksisda bogʻlangan qoʻshma gaplar qanday turlarga boʻlib oʻrganildi?
95. Bogʻlangan qoʻshma gapning turlari qanday tamoyil asosida belgilandi?
96. Shakl-vazifaviy tahlil usulida teng tarkibli qoʻshma gaplarga qanday gaplar kiritildi?
97. Biriktiruv va zidlov munosabatli qoʻshma gaplar qanday tuziladi?
98. Ayiruv va inkor munosabatli qoʻshma gaplar qanday sintaktik tuzilishga ega boʻladi?
99. Bogʻlangan qoʻshma gaplarda qanday hollarda shakliy-mazmuniy nomuvofiqlik yuzaga keladi?
100. Ergashgan qoʻshma gaplar bogʻlangan qoʻshma gaplardan qaysi jihatdan farqlanadi?
101. Bosh va ergash gaplar qanday belgilari asosida farqlanadi?
102. Bosh va ergash gaplar qanday biriktiruvchi vositalar yordamida bogʻlanadi?
103. Ergashgan qoʻshma gaplarda qanday holatda shakl va mazmun nomuvofiqligi kuzatiladi?
104. Oʻzbek tilshunosligida ergash gaplar qanday tamoyillar asosida tasniflandi?
105. Bosh gaplar qanday belgisi asosida tasniflanadi?
106. Ega ergash gaplar qanday sintaktik tuzilishga ega?
107. Kesim ergash gapli qoʻshma gap qismlari qanday vositalar yordamida bogʻlanadi?
108. Toʻldiruvchi ergash gaplar sintaktik jihatdan qanday shakllanadi?
109. Aniqlovchi ergash gapli qoʻshma gap qismlari qanday bogʻlovchilar yordamida birikadi?
110. Ravish ergash gap qoʻshma gap tarkibida qanday tartibda oʻrinlashadi?
111. Oʻlchov-daraja ergash gaplar havola boʻlak ishtirokiga koʻra qaysi turga mansub boʻladi?
112. Chogʻishtirish-oʻxshatish ergash gapli qoʻshma gaplar qanday shakllanadi?
113. Sabab ergash gapli qoʻshma gaplarda qanday mazmuniy munosabat shakllanadi?
114. Maqsad ergash gaplar nima sababdan shartlanganlik munosabatini ifodalovchi qoʻshma gaplar tarkibiga kiritiladi?
115. Payt ergash gaplarda payt munosabati qay tarzda aks etadi?
116. Oʻrin ergash gapli qoʻshma gap qismlari qanday vositalar yordamida bogʻlanadi?
117. Shart ergash gaplar qanday mazmuniy munosabatlarni yuzaga chiqaradi?
118. Toʻsiqsiz ergash gaplarda qanday mazmuniy munosabat ifodalanadi?
119. Havola boʻlaklarning ishtirokiga koʻra natija ergash gapli qoʻshma gaplar qanday gap hisoblanadi?
120. Ergashgan qoʻshma gaplarda qanday holatda shakl va mazmun nomuvofiqligi kuzatiladi?
121. Oʻzbek tilshunosligida ergash gaplar qanday tamoyillar asosida tasniflandi?

122. Bosh gaplar qanday belgisi asosida tasniflanadi?
123. Ega ergash gaplar qanday sintaktik tuzilishga ega?
124. Aniqlovchilar, uning ifodalanishi va birikmali qo'llanishi haqida tushuncha bering.
125. Ega va kesim moslashuvi.
126. Sintaktik aloqalar.
127. Sintaktik aloqalarni ifodalovchi vositalarga nimalar kiradi?
128. Tenglanish va tobelanish.
129. Tobe aloqa turlari.
130. Moslashuv va uning ko'rinishlari.
131. Bitishuv haqida ma'limotlar.
132. So'z birikmasi va gap.
133. So'z birikmasi va sintagma nima?
134. So'z birikmalarining tasnifini gapiring.
135. O'tli so'z birikmalari.
136. Fe'lli so'z birikmalari.
137. Sodda va murakkab so'z birikmalari.
138. Gap nima? Uning asosiy belgilariga nimalar kiradi?
139. Gaplarning tuzilishiga ko'ra turlari.
140. Gaplarning modallikka ko'ra turlarini izohlang.
141. Gaplarning kuzatilgan maqsadga ko'ra turlari haqida.
142. Darak gapning shakliy va mazmuniy xususiyatlari.
143. So'roq gapning shakliy va mazmuniy xususiyatlari.
144. Sof va ritorik so'roq gaplar.
145. Buyruq gaplarning shakliy va mazmuniy xususiyatlari.
146. So'roq – buyruq gaplar.
147. Sodda so'z birikmalari(ma'lum badiiy asar bo'yicha)
148. Shart va to'siqsiz ergash gapli qo'shma gaplar.
149. Sabab va payt ergash gapli qo'shma gaplar.
150. Maqollarda inkor gaplar.
151. His-hayajonli gaplar.
152. Fe'l nisbatlarining qator qo'llanishi.
153. O'zbek tilida qo'shma affikslar.
154. Ajratilgan bo'lakli gaplar.
155. O'zbek tilida noaniqlikni ifodalovchi birliklar.
156. O'zga gapli qurilmalarda avtor gapining xususiyatlari.
157. Ravishdoshning sintaktik xususiyatlari.
158. Sifatdoshning sintaktik xususiyatlari.
159. Sintaktik munosabat, uning turlari .
160. Sintaktik aloqalar.
161. Sintaktik aloqalarni ifodalovchi vositalarga nimalar kiradi?
162. Ona tili o'qituvchisiga qo'yiladigan talablarni ayting.
163. Ona tilidan bir soatlik darsning kirish bosqichi haqida gapiring.
164. Ona tilidan bir soatlik darsning takrorlash bosqichi haqida gapiring.
165. Ona tili ta'limi jarayonida o'quvchi - o'qituvchi munosabatlari.
166. Ona tilidan bir soatlik darsning yakunlovchi bosqichi haqida gapiring.
167. Bir soatlik darsning yangi mavzu bosqichi haqida gapiring.
168. Til mashg'ulotlarida ibora, tasviriy ifoda vositalaridan unumli foydalanish usullari.
169. Ko'ngil, singil kabi so'zlarda bo'g'in ko'o'chirish, juftlanib kelgan harflarni ajratish, imlo va talaffuzi ustida ishlash.
170. Ravish turkumini o'tishda savol-topshiriqlardan foydalanish usullari.
171. Ona tilidan noan'anaviy dars shakllari til ta'limi samaradorligini oshirish omili.

172. Ot soʻz turkumini oʻrganishda soʻzlarning maʼnoviy guruhlarini aniqlash, lugʻaviy maʼnolarini sharhlash.
173. Ona tilidan bir soatlik darsning mustahkamlash bosqichi haqida gapiring.
174. Ona tilidan oʻquv mashgʻulotlarining zamonaviy shakl va usullarini tashkil qilish usullari.
175. Aniq va mavhum otlarni guruhlash, ular ustida ishlash usullari.
176. Ona tilidan oʻtilgan mavzuni yangi mavzuga boglash usullari.
177. Til mashgʻulotlarida oʻquvchilarni bilim olishga oʻrgatish, bilim olish jarayoninig faol ishtirokchisiga aylantirish yoʻllari.
178. Tub va yasama otlarni izohlash, yasama otlar imlosi ustida ishlash usullari.
179. Oʻquvchi – taʼlim - oʻqituvchi tizimida ijodiy tafakkurni shakllantirish va rivojlantirish usullari.
180. Matndagi bosh va kichik harflar bilan yozilgan otlar izohi; turdosh otlarni atoqli otlarga ajratish, imlosini sharhlash.
181. Ona tilidan darsning mustahkamlash bosqichi haqida gapiring.
182. Mazmuniy sintaksisning semantika bilan aloqasi.
183. Sintaktik birliklar.
184. Soʻz birikmasi sintaktik birlik sifatida.
185. Gap sintaktik birlik sifatida.
186. Matn sintaksisi haqida.
187. Mazmuniy sintaksisning pragmatika munosabati.
188. Sintaksisning tarkibiy qismlari.
189. Gapning denotativ aspekti.
190. Gapning nominativ aspekti.
191. Gap semantikasining propozitiv aspekti.
192. Predikat va predikativlik
193. Badiiy asar tilini oʻrganish muammolari.
194. Matn tiplari haqida maʼlumot.
195. Matnni shakllantiruvchi vositalarni oʻrganish.
196. Matnning fonetik xususiyatlarini oʻrganish.
197. Matnning leksik-grammatik xususiyatlarini oʻrganish.
198. Matnni tahlil qilish tamoyillarini oʻrganish.
199. Maʼlum bir badiiy asarni lisoniy jihatdan tematik tahlil qilish.
200. Sintaktik birliklar tarkibi. Soʻz birikmasi va gap.

ADABIYOTLAR ROʻYXATI

Asosiy adabiyotlar:

1. Jamolxonov. Hozirgi oʻzbek adabiy tili– T.: Taʼlim, 2005
2. Rahmatullaev Sh. Hozirgi adabiy oʻzbek tili - T.: Universitet, 2006.
3. Mahmudov N., A. Nurmonov. Oʻzbek tilining nazariy grammatikasi.- T., 1995.
4. Nurmonov A., Mahmudov N. va boshqalar. Oʻzbek tilining mazmuniy sintaksisi.- T., 1992.

Qoʻshimcha adabiyotlar:

1. J. Omonturdiyev. Hozirgi oʻzbek adabiy tili. Sintaksis. T. , 1979.
2. M. Mirzayev, S. Usmonov, I. Rasulov. Oʻzbek tili. T. , 1978.
3. M. Asqarova. Hozirgi zamon oʻzbek tilida qoʻshma gaplar. T.: 1960.
4. Gʻ. Abdurahmonov. Hozirgi oʻzbek tili grammatikasi (Sintaksis), T.

Axborot manbaalari:

1. www. tdpu. uz
2. www. pedagog. uz
3. www. Ziyonet. uz
4. www. edu. uz
5. tdpu-INTERNET. Ped

II.O'ZBEK ADABIYOTINI O'QITISH METODIKASI FANI BO'YICHA

”O‘zbek adabiyotini o‘qitish metodikasi” fani o‘zbek tili va adabiyoti mutaxassisligi bo‘yicha yetuk kadrlar tayyorlash, adabiyot o‘qitish metodikasi yo‘nalishidagi ilmiy-metodik tadqiqotlarni rivojlantrish, ta’lim tizimida adabiyot o‘qitishni rivojlantirishga xizmat qiladi.

Fanni o‘qitishdan maqsad: bo‘lajak o‘qituvchilarga badiiy adabiyotni o‘qib-o‘rganishning zamonaviy shakl va usullari haqidagi nazariy qarashlar hamda ularni amaliyotga tatbiq qilishning pedagogik hamda metodik imkoniyatlarini ko‘rsatishdan iborat.

Fanning vazifasi:- talabalarga o‘zbek adabiyotini o‘qitish metodikasining ilg‘or yutuqlarini, amalda badiiy asarni tahlil qilish, darsning ilmiy-nazariy asoslarini; adabiyotga oid dars hamda sinfdan tashqari mashg‘ulotlarni tashkil etishning nazariy-metodik asoslarini; adabiy asarlarni o‘qitish orqali o‘quvchilarning badiiy-estetik didi, mustaqil ijodiy fikrlash qobiliyati, kitobxonlik madaniyatini kamol toptirishga o‘rgatishdan iborat. Bundan tashqari, bo‘lajak o‘qituvchilar o‘quvchilarni badiiy asar qahramonlarining shaxsiy sifatlarini baholashga o‘rgatish jarayonini tashkil etish usullari, metodlarini, ularni mustaqil mulohaza yuritishga undash va muammolarning yechimiga ijodiy yondashishga o‘rgatish, mustaqil tarzda xulosalar chiqarishga, bunda ularning verbal-lingvistik intellektini rivojlantirishga yo‘naltirilgan topshiriqlar tizimidan foydalanishga o‘rgatiladi.

O‘zbekiston ta’lim muassasalarida amal qilinayotgan adabiyot o‘qitish metodlarini horij tajribalaridan foydalanib amalga oshirishga o‘rgatish nazarda tutilgan

O‘zbek adabiyoti o‘qitish metodikasi fanidan asosiy savollar

1. Adabiyot o‘qitish metodikasining umumnazariy masalalari.
2. Adabiyot o‘qitishning maqsadi va vazifalari.
3. Adabiyot o‘qitish metodikasi fanining o‘tmishdagi buyuk allomalar, mudarris olimlarning qarashlariga tayanishi.
4. Adabiyot o‘qitish metodikasi fanining mustaqillik davridagi rivojlanish tamoyillari.
5. O‘zbek tili va adabiyot darslari muammoli tahlildan foydalanish texnologiyasi.
6. Adabiyot darslarida yangi mavzu bayoni berish usullari.
7. Adabiyot o‘qitish metodikasining boshqa fanlar bilan aloqasi.
8. Ta’lim bosqichlarida adabiyot kursining mazmuni va qurilishi
9. Adabiyot o‘qitishga doir yondashuvlar, prinsiplar va asosiy yo‘nalishlar haqida ma’lumot bering.
10. Adabiy ta’lim metodlarining mazmun-mohiyatini tushuntiring, misollar keltiring.
11. Motivatsiya tushunchasi. Intrinzik va ekstrinzik motivatsiya.
12. Adabiy asarnio‘rganish bosqichlari.
13. Adabiy asarni o‘qishning shakliga ko‘ra turlari.
14. Adabiy asarni o‘qishning mazmuniga ko‘ra turlari.
15. Badiiy asarni tahlil qilish, tahlil turlari.
16. Epik asarlarni tahlil qilishning o‘ziga xosliklarini izohlang.
17. Lirik asarlarni o‘rganish, unda video-audio, multimedialardan foydalanishga misollar keltiring.
18. Dramatik asarlarning o‘ziga xos xususiyatlari, unda ta’limiy o‘yinlar, video lavhalardan foydalanish.
19. Adabiy-nazariy tushunchalarni o‘rganish.
20. Asar badiiy tilini tahlil qilish yo‘llari. Badiiy asar qurilishida kompozitsiyaning o‘rni.
21. Yozuvchi tarjimai holini o‘rganishda o‘lkashunoslik materiallaridan, AKT va multimediya

vositalaridan foydalanish.

22. Ta'limning barcha bosqichlarida adabiyotni kasbga yo'naltirib o'qitish yo'llari.
23. Adabiyot darslarida fanlararo integratsiyadan foydalanish.
24. Zamonaviy adabiyot o'qituvchisiga qo'yiladigan umumkasbiy hamda xususiy talablar.
25. O'quvchilarni badiiy asar qahramonlari shaxsiy sifatlarini baholashga o'rgatish jarayonining mazmuni, usullari, metodlari.
26. Ko'rsatmali qurollarning mohiyati, ahamiyati va turlari.
27. O'quvchilar og'zaki va yozma nutq malakalarini oshirishning shakl va usullari.
28. Dars turlari va ularning tasnifi.
29. Kasbiy mahoratni oshirishda dars kuzatish va tahlil qilishning o'rni, metodik talablari, maqsadi, vazifasi, dars tahlili turlari.
30. Sinf dan tashqari uyushtiriladigan ishlarning shakllari, turlari va amalga oshirish yo'llari, usullarini qo'llash haqida gapiring.
31. Adabiyot darslarida texnik vositalardan, internet ma'lumotlaridan foydalanish yo'llari, madaniyati.
32. Adabiyot darslarida sharhlab o'qitishning ahamiyati.
33. Adabiyot o'qituvchisining pedagogik faoliyati qirralari.
34. Adabiyot o'qituvchisining ilmiy tadqiqotchilik faoliyati haqida.
35. Adabiy asarni ifodali o'qish va uning ahamiyati.
36. Asar qahramonini qiyosiy o'rganish usullari.
37. Umumiy o'rta ta'lim maktablari adabiyot bo'yicha DTS, dastur va darsliklarning tarkibi va mazmuni haqida fikrlang.
38. Adabiyot darslari muammoli tahlildan foydalanish texnologiyasi.
39. Adabiyoti xo'zbek sini jihozlash bo'yicha fikrlaringizni ayting.
40. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2016 yil 13 maydagi "PF-4947-sonli farmoning mazmun-mohiyati va uning o'zbek tili va adabiyot ta'limi oldiga qo'ygan vazifalari xususida ma'lumot bering.
41. Lirik asarni o'rganishda ifodali o'qish. Badiiy san'at turlari, tasviriyvositalar ustida ishlash.
42. Adabiyot darslarida muammoli vaziyat hosil qilish.
43. Adabiyot darslarida musiqadan foydalanish va uning ahamiyati.
44. Dramatik asarlar bilan ishlashda ta'limiy o'yinlardan foydalanish
45. Badiiy asar tahlilida ijodkorning uslubi, asarning tur va janr xususiyatlarini inobatga olish.
46. Badiiy asarlarda tabiat tasviri ifodasi, asar qahramonlari tuyg'ulari orasidagi uyg'unlik ifodasi, unda adib mahoratining namoyon bo'lishi.
47. Adabiy ta'lim jarayonida o'rganiladigan adabiy-tanqidiy materiallarning o'quvchilar ma'naviy va badiiy-estetik kamolotidagi o'rni va ahamiyatini tushuntiring.
48. O'quvchilar bilimni nazorat qilishning shakl va usullari, ularning pedagogik-didaktik ahamiyati.
49. Ta'lim tizimida adabiyot fanidan sinf dan tashqari mashg'ulotlar: tadbirlar, ijodiy va fan to'garaklarini hamda adabiy sayohatlarni tashkil etish usullari.
50. Inshoni baholash va tahlil qilish usullari. Adib ijodini o'rganishda xronologik jadval, adibning internetdagi shaxsiy saytlaridan, mavzuni yoritishga yordam beruvchi OAV dan foydalanish.
51. Zamonaviy adabiyot darslari va unga qo'yiladigan talablar, ularni tashkil etishning shakl va usullari
52. Adabiyot saboqlarida qo'shimcha materiallarning o'rni va ahamiyati haqida fikrlang.
53. Folklor asarlarni ifodali o'qish.
54. Epizodlar ustida ishlashning o'ziga xosliklari
55. Mumtoz g'azal va ruboiylarni tahlil qilishda sharhlash, nasriy bayondan foydalanish.
56. Interfaol usullarni adabiyot darslarida qo'llash. Interfaol metodlar asosidagi mashg'ulotlarning didaktik imkoniyatlari.
57. An'anaviy va noan'anaviy dars shakllari, ularning afzal va kamchilik tomonlari, ularni

amaliyotda qo'llash.

58. Savol va topshiriqlarning tasnifi. Ularni amaliyotda qo'llashga misjllar keltiring.
59. Asar matni ustida ishlashda bajariladigan ish turlari.
60. O'quvchilarga uy insholari yozishni o'rgatish yo'llari
61. Adabiyot darslarida savol va topshiriqlardan foydalanishda pedagogik texnologiyalarni qo'llash.
62. Adabiy ta'limdagi mustaqil ishlarning shakl va ko'rinishlari, mustaqil ishlarga qo'yiladigan talablar, amaliyotga tatbiq etish usullari.
63. Yozuvchi hayoti va ijodini o'rganishda texnik vositalardan foydalanish usullari.
64. Adabiyot darslarida bahs-munozaradan foydalanishning ahamiyati.
65. Adabiyot darslarida kichik guruhlar bilan ishlash usullari.
66. Adabiyot darslarida matn ustida ishlash yo'llari.
67. Adabiyot darslarida tarqatma materiallarning qo'llanishi va ahamiyati.
68. Adabiyot darslari muammoli tahlildan foydalanish texnologiyasi.
69. Adabiyot darslarida yangi mavzu bayonini berish usullari.
70. 5-sinf "Adabiyot" darsligi haqida ma'lumot bering.
71. 6-sinf "Adabiyot" darsligi haqida ma'lumot bering.
72. 7-sinf "Adabiyot" darsligi haqida ma'lumot bering.
73. 8-sinf "Adabiyot" darsligi haqida ma'lumot bering.
74. 9-sinf "Adabiyot" darsligi haqida ma'lumot bering.
75. Akademik litseylarning "Adabiyot" darsliklari haqida ma'lumot bering.
76. Akademik litseylarning "Adabiyot qoidalari" darsligi haqida ma'lumot bering.
77. Akademik litseylarning "Xalq og'zaki poetik ijodi" darsligi haqida ma'lumot bering.
78. Kasb-hunar kollejlari darsliklarining o'ziga xos xususiyatlarini o'rganish. "O'zbek tili va adabiyot" darsligi, "Bolalar adabiyoti" darsliklari haqida ma'lumot bering.
79. Adabiyot o'qitish metodikasiga oid yangi adabiyotlar haqida ma'lumot bering.
80. Milliy adabiy ta'limda badiiy asarlarni o'rganishning o'ziga xos xususiyatlari. Adabiy ta'limdagi yetakchi tamoyillar.
81. Adabiy ta'lim metodlarining mazmun-mohiyati.
82. Adabot o'qitish shakllari va usullari.
83. Adabiyot o'qitish metodlarining o'zaro o'xshash va farqli jihatlari.
84. Adabiyot o'qituvchisining faoliyati, darsga tayyorlanishi va uning shaxsiga qo'yiladigan talablar.
85. Adabiyot darslarini kuzatish va tahlil qilish.
86. Darslarga tayyorlanish darajasining salmoqli ahamiyat kasb etishi. O'qituvchining me'yoriy hujjatlari.
87. Darsga tayyorlanish bosqichlari: o'quvchilar bilan hamkorlikda faoliyat uyushtirishni; muayyan darsda o'rganiladigan materialning taqdim etilishini rejalashtirish. O'qituvchining o'z ustida ishlashi o'z malakasini oshirib borish zaruriyatini his qilishi.
88. Adabiyot o'qituvchisi kompetentligining ta'lim jarayoniga ta'siri. O'qituvchi shaxsiga qo'yiladigan talablar. Adabiyot o'qituvchisiga qo'yiladigan alohida talablar.
89. Kasbiy mahoratni oshirishda dars kuzatish va tahlil qilishning o'rnini. Darslarga qo'yiladigan metodik talablar.
90. Dars tahlili turlari: ilmiy tahlil, metodik tahlil, didaktik tahlil, umumpedagogik tahlil. Tahlil qilish va baholash me'yorlari.
91. Yozuvchi tarjimai holining berilishiga xos xususiyatlar.
92. Adabiyot darslarida ko'rsatmalilik. Texnik vositalar va internet ma'lumotlaridan foydalanish
93. Darslarda beriladigan hasbi hollarga qo'yiladigan talablar.
94. Yozuvchi hayot yo'lining ijodiga aloqadorlik jihatlari. Yozuvchining uslubiga xos xususiyatlar.
95. Yozuvchi tarjimai holini o'rganishda materiallardan, AKT va multimediya vositalaridan foydalanish.

96. Ko'rsatmali qurollar va texnik vositalarning mohiyati, ahamiyati va turlari. AKT va didaktik ma'lumotlar.
97. O'quv albomlari va lug'atlar. Talabalarning bu boradagi bilimlarini kengaytirish, ko'rsatmalardan o'z o'rnida foydalana olish malakalarini mustahkamlash.
98. Adabiyot darslarida internetdan foydalanish yo'llari va madaniyati.
99. Ma'lumotlar omboridan samarali foydalanish.
100. Badiiy asarni o'qishning shakliga ko'ra turlari.
101. Adabiy asarni sinfda o'qish. Mustaqil o'qish.
102. Sinfdan tashqari o'qish. Badiiy asar o'qishga qiziqtirish yo'llari. Asarni ovoz chiqarib va ichdan o'qish. Ularning o'ziga xos xususiyatlari. Sharhlab o'qish, jo'r bo'lib o'qish, rollarga bo'lib o'qish. Bularning adabiy ta'limdagi o'rni va ahamiyati.
103. Badiiy matnni o'qishning mazmuniga ko'ra turlari. Ifodali o'qish. Mantiqiy o'qish. Badiiy o'qish. Adabiy o'qish. Asarni o'qish qonun-qoidalariga, tinish belgilariga, shakliga e'tibor berish. Asarning mazmuniga diqqat qaratish.
104. Epik, lirik va dramatik turdagi asarlarni janr xususiyatlariga ko'ra farqlash. Har turga mansub asarlardagi badiiy va majoziy obrazlar tahlili.
105. Lirik qahramon tushunchasi va uning matndagi o'rni.
106. Asardagi asosiy va yordamchi obrazlar. Epik asarlar tahlilining o'ziga xos xususiyatlari.
107. Epik asarlarni o'rganishda adabiy o'qishning roli. Epik asarlarni tahlil qilishning metodik talablari.
108. Lirik asarlarni tahlil qilishning o'ziga xos xususiyatlari. Lirik asarlarda kayfiyat va tuyg'ular tasvirining ustuvorligi.
109. Lirik asarlarning inson ichki dunyosi, ruh va qalb hodisalarining tasvir obyektini ekanligi. Lirik asarlarda ifodali o'qishning ahamiyati.
110. Dramatik asarlarning o'ziga xos xususiyatlari. Dramatik asarlarning turlari. Dramatik asarga xos sahna, parda, ko'rinish, dekloratsiya, monolog, dialog, luqma, remarka, prolog, epilog, tugun, yechim haqidagi nazariy ma'lumotlarni mustahkamlash
111. Adabiyot darslarida inshoning o'rni va roli hamda uni tashkil etish yo'llari.
112. Sinfda asar mutolaasi davomida o'quvchilarga insho yozishda qo'l keladigan muhim so'z va iboralarni belgilab borish adabiy ta'lim maqsadiga muvofiq ekanligi. Asar matnidagi muhimni nomuhimdan farqlashga o'rgatishi.
113. Dramatik asarlar tahlilida voqea va personajlar, qahramon va muallif nutqini o'rganish xususiyatlari. Savol va topshiriqlar ustida ishlash.
114. O'qish va asar matni ustida ishlash uchun beriladigan uy vazifalari.
115. Badiiy asar tilini tahlil qilish usullari ("Navoiy" romani misolida).
116. Tabiat tasviri va badiiy asar tuyg'ulari ifodasi o'rtasidagi uyg'unlik. ("Yulduzli tunlar" romani misolida).
117. Zamonaviy adabiyot darslari va unga qo'yiladigan talablar, ularni tashkil etishning shakl va usullari.
118. Adabiyot darslarida audivizual va texnik vositalardan foydalanish usullari. Dars ishlanmalari, ularning mohiyati, shakl va ko'rinishlari.
119. Adabiyot metodikasi va ona tili. (Metodika, hamkorlik, aloqadorlik).
120. Yozma nutqning turlari va uning ahamiyati. (bayon, insho).
121. Adabiy mavzudagi nazm darslari. (adabiy she'r yodlash, tahlil qilish).
122. Metodikaning ruhshunoslik fani bilan aloqasi. (o'quvchilar ruhiy holati, toliqtirmaslik).
123. Kirish mashg'ulotining turlari. (sharhli vazlar, o'quvchilarni darsga qiziqtirish, tarixiy ma'lumot berish).
124. Badiiy asar tahlilining adabiy tahlildagi o'rni (sharhlab o'qish, mantiqiy o'qish, adabiy o'qish).
125. Erkin mavzudagi nazm darslari. (vatan, xalq, tabiat, do'stlik).
126. Pedagogik tajriba usuli. (dars berish, suhbat)
127. Musoxaba metodi. (muammolarni hal qilish, savollar tuzish, bahs-munozaralar).

128. O'z xususiy tajribasini tahlil qilish usuli. (bilim va tajribalarni ko'rsatish).
129. Metodika va tarix fani. (metod, metodika, tarixiy dalillar)
130. Konferentsiya darslari rejasi. (adabiy mavzuda, uchrashuvlar).
131. Tadqiqot metodi. (bilimlarni o'zlashtirish, o'rganish, xulosa chiqarish).
132. Tashqi ko'rgazmalilikka qaysilar kiradi? (portret, rasm, kitob)
133. Eksperiment usuli, (tajriba o'tkazish, sinash).
134. Reproduktiv metod. (mustaqil o'rganish, ijodiy fikrlash, ma`ruzalar tayyorlash)
135. Badiiy adabiyot badiiy izlanish ekanligi. (Tahlil qilish, obrazlarni qiyoslash, xulosalash).
136. Musobaqa darslarining rejasi. (Mavzu belgilash, vazifalarni bo'lib berish).
137. Metodlarni qiyosiy o'rganish haqida. (Mustaqil o'qish, ijodiy o'qish, musohaba, tadqiqot).
138. Tarixiy ma`lumot berish. (Kirish mashg'ulotlarining turi).
139. Adabiy-ijodiy insho va uning mavzusi. (Darslikda berilgan mavzularga ijodiy yondashish).
140. Adabiyotni o'qitish shakllari. (Suhbat, seminar, nazm darslari).
141. Ifodali o'qish vositalariga qaysilar kiradi? (tinish belgilari, ohang).
142. Seminar dars rejasi. (Ilmiy darslarni o'qishga o'rgatish, qo'shimcha Adabiyotlar bilan ishlash).
143. Adabiy sayohat. (tabiatni kuzatish, muzeylarga sayohat).
144. Adabiy asarni o'qishning shakliga ko'ra turlari nechta. (Sharhlab o'qish, xo'r bo'lib o'qish, rollarga bo'lib o'qish).
145. Insho rejaları. (Sodda reja, murakkab reja).
146. Kuzatish usuli. (Tabiatni kuzatish, xulosa chiqarish, yozish).
147. Inshoga tayyorgarlik ko'rish. (mavzu tanlash, reja tuzish).
148. Mustaqil ish shakli. (Reja tuzish, adabiyotlar tavsiya etish).
149. Tadqiqot suhbat usuli. (Asarni tahlil qilish, qiyoslash).
150. Lirik asarlarni o'rganishning o'ziga xos xususiyatlari. (mavzuni aniqlash, badiiy matn, ifodali o'qish).
151. Takrorlash darslari. (qisman yangilik berish, tadqiqot).
152. Epik asarlarni o'rganishning o'ziga xos xususiyatlari. (yaxlit tahlil, matn tahlili).
153. Insholarni tekshirish va baholash. (imlo mazmuni).
154. Muammoli vaziyat hosil qilish yo'llari nechta. (mavzuni o'tishdan oldin, mavzu o'tib bo'lingandan so'ng).
155. Adabiyot darslari. (dunyoqarash, yozma va og'zaki nutq, obrazlilik)
156. Ifodali o'qishning asosiy vositalari. (tayanch so'zlar, urg'u, pauza, intonatsiya).
157. O'qituvchi nutqining mantiqiyligi. (mantiq, nutqning qismlari, nutqda aniqlik).
158. Nutqning to'g'riligi nutq madaniyati uchun ahamiyatli ekanligi. (matndan so'zlar, adabiy talaffuzdan chetlashgan so'zlar).
159. Ifodali o'qish tarixi haqidama'lumot bering.
160. Notiqlik san`ati va ifodali o'qishning bir-biriga bog'liqligi (adabiy nutq, rasmiy nutq, ifodali o'qish, chiroyli nutq).
161. Ovoz va uning hosil bo'lish manbalari. (hiqildoq, tog'ay, tembr, ritm).
162. O'zbek notiqligi tarixidan. (va`z, voiz).
163. Mantiqiy urg'u. Misol keltiring va tahlil qiling.
164. Intoatsiya (ovoz tovlanishi) haqida ma'lumot bering (ritmik ohangdorlik, avtor maqsadi, ichki kechinma).
165. Nutq texnikasi va uning turi (diktsiya, talaffuz, ohang).
166. Pauzaning 3 xil turi. Grammatik pauza. Misol va tahlil qilish.
167. O'qituvchining ovozdanda foydalanishda e'tibor beriladigan xususiyatlar. (jarangdorlik, keng diapazonlik, xavodorlik, ixchamlik, moslashuvchanlik).
168. Ifodali o'qishda badiiy-tasviriy vositalarning o'zni. (ko'chim, o'xshatish, sinekdoha, metonimiya).
169. O'qituvchi nutqining sofligi. (jargonlar, vulgarizmlar, idoraviy nutq).
170. Grammatik urg'u va unga misollar keltirish (nuqta, vergul, indov, ikki nuqta).

171. Nutq ta'sirchanligining ahamiyati. Misollar keltiring. (mavzu, manba, reja, imoishora, kiyinish, samimiylik, odoblilik).
172. Erkin she'rlarni ifodali o'qishga qo'yilgan talablar. (turoq, hijo, pauza, urg'u).
173. Matnni qayta ijodiy hikoyalash (hayajonli, matnning syujeti, erkin hikoya qilish).
174. H.Olimjonning "O'rik gullaganda" she'rine tahlili (janri, vazni, bo'g'in, turoq). 3
175. Fanlararo aloqalardan foydalanib muammoli vaziyat hosil qilish. (hamkorlik metod).
176. Yangicha yozma ishlar o'tkazish va uning ijobiy tomonlari. (kuzatish, tadqiqot).
177. Ilmiy xulosalar chiqarish usullari. (qiyoslash, xulosa qilish).
178. Yuqori sinflarda ijodiy metodlar haqida (suhbat, ma'ruza).
179. Seminar darslari. (yubileylarga bag'ishlangan, umumiy mavzular).
180. Lirik asarlarni o'qish. (adabiy asarni o'qishning shakliga ko'ra turlari ekanligi).
181. Mustaqil ish shakli. (tadqiqot, topshiriq, adabiyotlar bilan ishlash).
182. Adabiyot metodikasi. (pedagogika tizimiga mansub mustaqil fan).
183. Epik asarlarni o'rganish. (lavhalarga asoslanib ish ko'rishning o'rni).
184. Yozma nutqning turlari va uning ahamiyati. (bayon, insho, diktant).
185. Hajmi katta epik asarlarni o'rganishda o'qituvchining roli. (nutq, ifodali o'qish, suhbat).
186. Ilmiy xulosalar chiqarish usullari. (qiyoslash, tadqiqot).
187. Epik asarni muammolar qo'yib tahlil etish. (tuyg'u, xissiyot, kayfiyat).
188. Adabiyot metodikasi va ona tili. (nutq, ifoda usuli, til).
189. Muloqot metodi. (fikir almashuv, suhbat).
190. Dramatik asarning asosiy belgilari nimadan iborat. (sahna, rolga kirish).
191. Adabiy mazvudagi nazm darslari. (darslikka kirgan asarlar).
192. Sotsiologik usullar (adabiyot, darslarida so'rovnoma o'tkazish)
193. Yozma nutqning turlari va uning ahamiyati.
194. Insho, yozma nutq, reja, epigraf tushunchalariga izoh bering.
195. Tezis, dalil, xat boshi tushunchalariga izoh bering.
196. Insho turlari. Adabiy, adabiy-ijodiy, ijodiy yoki erkin insholar.
197. Adabiy inshoning turlari: yozuvchi hayoti va ijodiga oid, yozuvchi ijodidagi ma'lum bir mavzu bo'yicha, asarning g'oyaviy-badiiy tahlili, asardagi timsollar tavsifi.
198. Adabiy-ijodiy insho va uning mavzusi.
199. Ijodiy yoki erkin insholar va ularning mavzulari.
200. Insho rejaları. Sodda reja, murakkab reja. Inshoga tayyorgarlik ko'rish.

ASOSIY ADABIYOTLAR

1. Zunnunov A. vaboshq. Adabiyot o'qitish metodikasi. -T.: "O'qituvchi", 1992.
2. Yo'ldoshev Q. va boshq. Adabiyot o'qitish metodikasi. -T.: 1994.
3. To'xliiev B. Adabiyot o'qitish metodikasi. -T.: "Yangi asr avlodi", 2007.
4. To'xliiev B. Adabiyot o'qitish metodikasi. -T.: A.Navoiy nomidagi O'zbekiston milliy kutubxonasi, 2012.

QO'SHIMCHA ADABIYOTLAR

1. Yo'ldoshev Q. Adabiyot o'qitishning ilmiy-nazariy asoslari. -T.: "O'qituvchi", 1996.
2. Rez Z. Ya. i dr. Metodika prepodavaniya literatury. -Moskva: 1995.
3. Adabiyot o'qitish metodikasi. O'UM, O'zMU 2011.
4. Axmedov B., Mirzo Ulugbek. Tarixiy-biografik qissa. Toshkent G.Gulom nomidagi adabiyot va san'at nashriyoti, 1992.
5. Zunnunov A.N., Hotamov J. Esonov. Maktabda adabiyot o'qitish metodikasi. Toshkent, "O'qituvchi" 1993.
6. Yo'ldoshev K. O.Madaev, A. Abdurrazoqov. Adabiyot o'qitish metodikasi, dasturiy qo'llanma. Toshkent, 1994.

7. Matchonov S. Badiiy asar matni ustida ishlash. Til va adabiyot ta'limi, 2002, 2-son, 4-12 betlar.

III. "O'ZBEK ADABIYOTI" O'QUV FANI BO'YICHA

Ushbu fan o'zbek adabiyotining dolzarb muammolari, adabiy-madaniy muhit haqidagi qarashlar va ularga munosabat, o'zbek adabiyotiga kirish, tarixiy-adabiy jarayonning taraqqiyot qonuniyatlari va ijtimoiy muhit bilan bog'liqligi kabi masalalarga doir ma'lumotlarni qamrab oladi. O'zbek tili va adabiyoti yo`nalishi talabalarni ilmiy-pedagogik faoliyatiga tayyorlashda mazkur fan muhim ahamiyatga ega.

Fanni o'qitishdan maqsad – o'zbek adabiyoti tarixi va mumtoz poetika, tarixiy davrlardagi o'zbek adabiyoti bilan bog'liq boy adabiy va ilmiy meros bilan O'zbek tili va adabiyoti yo`nalishi talabalarini tanishtirish, o'sib kelayotgan avlodni sog'lom e'tiqod va yuksak axloq sohibi bo'lgan ajdodlarimizga hurmat ruhida tarbiyalash, ular qoldirgan ma'naviy xazinani tom ma'noda qadrlashga o'rgatish orqali ularni yuksak ma'naviyatli va keng ma'rifat sohibi etib tarbiyalashdir. Fanning vazifalari – O'zbek mumtoz adabiyoti va o'zbek milliy ma'naviyatining shakllanish va rivojlanish qonuniyatlarini anglash orqali yoshlarda kuchli tafakkur tarzini shakllantirish, o'zbek adabiyoti tarixi haqida har tomonlama bilim hosil qilish, ma'naviy dunyosi mukammal bo'lishiga ko'maklashish ushbu o'quv fanining asosiy maqsadlaridan hisoblanadi.

O'zbek adabiyoti fanidan asosiy savollar

1. Avesto va yozma adabiyot
2. Qadimgi turkiy she'riyatda vazn masalasi
3. O'rxun-Enasoy bitiklarining badiiy xususiyatlari
4. "Devonu lug'otit turk"dagi she'riy matnlarda liro-epik xususiyat
5. "Oltin yoruq" afsonasi turkiy adabiyotning qadimiy namunasi sifatida.
6. IX-X asrlarda Movarounnahrda arab tilidagi adabiyot
7. Rudakiy she'riyatida tabiat tasviri
8. "Shohnoma"da Rustam timsoli
9. Umar Xayyom ruboiylarida kulol timsoli
10. Rumi va o'zbek adabiyoti
11. "Qutadg'u bilig" dostoning o'rganilishi
12. "Qutadg'u bilig" dostoni va xalq og'zaki ijodi
13. "Qutadg'u bilig" dostonida nutq odobi haqida
14. "Hibat ul-haqoyiq" dostonining qo'lyozma nusxalari va o'rganilishi
15. Turdi Farog'iy hayotiva ijodi.
16. "Gulzor", "Miftoh ul-adl" asari haqida.
17. So'fi Olloyorning "Sabot ul ojizin" asarining g'oyaviy badiiy xususiyatlari.
18. Boborahim Mashrab she'riyatining mavzu mundariyasi va g'oyaviy yo'nalishlari.
19. "Devonai Mashrab" asari haqida.
20. Xo'janazar G'oyibnazar o'g'li Huvavdo hayoti va ijodi.
21. Amiriyning hayoti va ijodi.
22. Muhammad Sharif Gulxaniy "Zarbulmasal" asari tahlili.
23. Nodira o'zbek mumtoz adabiyotining atoqlinamoyondasi sifatida.
24. Uvaysiy-lirik shoir va dostonnavis.
25. Maxmur satirasining mavzu-mundariyasi va g'oyaviy-badiiy xususiyatlari. Maxmur satirasi.
26. Muqimiy hayoti va ijodi. Hajviyoti va sayohatnomalari.

27. Muqimiy lirikasining o'ziga xos xususiyatlari.
28. Furqat ijodida ma'rifatparvarlik g'oyalarining badiiy aks etishi.
29. Muhyi ijodida ilohiy va dunyoviy ishq tarannumi.
30. Zavqiy hayoti va ijodi. Shoir lirikasining janr xilma-xilligi.
31. Zavqiy ijodida an'ana va novatorlik. Shoir lirikasida hajv.
32. Is'hoqxon Ibrat hayoti va ijodi. Ibratning hayot yo'li. Shoirning ma'rifatparvarlik faoliyati.
33. Anbar Otin ijodida ma'rifatparvarlik g'oyalarining badiiy aks etishi. Shoir lirikasining janr xilma-xilligi.
34. Abdulg'azi Bahodirxonning lirikasi va uning o'ziga xos xususiyatlari.
35. Muhammad Niyoz Nishotiy. "Husnu dil" dostoni.
36. Shermuhammad Munis. "Munis ul ushshoq" asari tahlili.
37. Muhammadrizo Ogahiy "Ta'vizul-oshiqin" asari tahlili.
38. Muhammadrizo Ogahiy ijodida lirik qahramon va go'zallik, oshiq va mashuqa munosabatlarining badiiy talqini.
39. Komil Xorazmiy hayoti va ijodi.
40. Muhammad Rahimxon Feruz hayoti va ijodi.
41. Feruz adabiy merosi va uning o'rganilishi. Shoirning tarjimai holi.
42. Sayqaliy ijodidagi etakchi xususiyatlar. Sayqaliy ijodida badiiy mahorat muammolari hamda janrlar xilma-xilligi.
43. Ahmad Tabibiy hayoti va ijodi. Ahmad Tabibiy ijodiga munosabat masalasi. Tabibiyning hayot yo'li.
44. Tabibiy lirikasi. "Vomiy va Uzro" dostoni.
45. Alisher Navoiy ijodining o'rganilish tarixi.
46. "Hayrat ul-abror" dostonida muqaddimaning o'rni.
47. Alisher Navoiyning yoshlik yillari.
48. "Hayrat ul-abror"da maqolatlarning o'rni.
49. Navoiyning davlat arbobi sifatidagi faoliyati.
50. "Ilk devon"ga ta'rif bering.
51. Navoiyning tasavvufiy qarashlari.
52. Navoiy "Xamsa"si va uning Sharq adabiyotida tutgan o'rni.
53. Navoiy g'azallaridan birini tahlil qiling.
54. "Hayrat ul-abror" dostonida shayxlar timsoli.
55. Navoiyning adabiyotshunoslik asarlari.
56. "Farhod va Shirin" dostonining tasavvufiy talqini.
57. Navoiy- aruzshunos.
58. "Layli va Majnun" dostonining tasavvufiy talqini.
59. Navoiyning ilmiy merosi.
60. Alisher Navoiy ijodining xorijda o'rganilishi.
61. "Badoe' ul-bidoya" devonining janr xususiyatlari.
62. Xamsanavislik an'anasi va Alisher Navoiy "Xamsa"si.
63. "Majolis un nafa'is"da Navoiyga zamondosh shoirlar zikri.
64. «Lison ut-tayr» falsafiy-tasavvufiy doston sifatida.
65. "Muhokamat ul-lug'atayn"da tilshunoslik masalalari.
66. Navoiyning xamsanavislikka qo'shgan hissasi.
67. Navoiy g'azallaridan birini tahlil qiling.
68. «Lison ut-tayr» dostonidagi hikoyatlar
69. Abdurahmon Jomiy "Xamsa"sig a tavsif.
70. «Mahbub ul-qulub» asarining tarkibiy tuzilishi.
71. "Sab'ai sayyor"dagi yettinchi hikoyat tahlili.
72. Alisher Navoiyning ma'rifiy-ta'limiy asarlari ("Arba'in" va "Nazm ul-javohir" misolida)
73. "Saddi Iskandariy"da Iskandar timsoli

74. “Badoe’ ul-bidoya” debochasida devon tartib berish masalalari.
75. “Layli va Majnun” dostonida muqaddimaning o‘rni.
76. Navoiy g‘azallaridan birini tahlil qiling.
77. «Muhokamat ul-lug‘atayn»da ikki til qiyosi.
78. “Sab’ ai sayyor”da muqaddimaning o‘rni.
79. «Hayrat ul-abror » dostonidagi hikoyatlar
80. Abdurahmon Jomiy “Xamsa”siga tavsif.
81. Alisher Navoiy ijodining xoriyda o‘rganilishi.
82. “Hayrat ul-abror” dostonida hamd, munojot va na’tlar.
83. Alisher Navoiyning muxlislari tomonidan tuzilgan devonlari.
84. “Hayrat ul-abror”da maqolatlarning o‘rni.
85. Navoiyning tasavvufiy qarashlari.
86. Navoiy “Xamsa”si va uning Sharq adabiyotida tutgan o‘rni.
87. Xamsanavislik an‘anasi va Alisher Navoiy “Xamsa”si.
88. “Majolis un-nafois”da Navoiyga zamondosh shoirlar zikri.
89. Alisher Navoiyning “Vaqfiya” asari
90. “Farhod va Shirin” dostonida Farhod timsoli.
91. Navoiy - adabiyotshunos.
92. “Layli va Majnun” dostonining tasavvufiy talqini.
93. Alisher Navoiy ijodining istiqloq yillarida o‘rganilishi.
94. “Badoe’ ul-bidoya” devonining janr xususiyatlari.
95. «Lison ut-tayr» - falsafiy-tasavvufiy doston sifatida.
96. “Muhokamat ul-lug‘atayn”da tilshunoslik masalalari.
97. Navoiyning xamsanavislikka qo‘shgan hissasi.
98. Xamsanavislik an‘anasi va Alisher Navoiy “Xamsa”si.
99. “Majolis un nafois”da Navoiyga zamondosh shoirlar zikri.
- 100.“Sab’ ai sayyor”da muqaddimaning o‘rni.
- 101.Navoiyning tasavvufiy qarashlari. “Hayrat ul-abror”da maqolatlarning o‘rni.
- 102.Navoiy- aruzshunos.
- 103.Navoiy g‘azallaridan birini tahlil qiling.
- 104.“Layli va Majnun” dostonining tasavvufiy talqini.
- 105.«Mahbub ul-qulub» asarining tarkibiy tuzilishi.
106. “Badoe’ ul-bidoya” debochasida devon tartib berish masalalari.
- 107.Navoiyning tarixiy asarlari.
- 108.“Hayrat ul-abror” dostonida shayxlar timsoli.
- 109.Navoiyning adabiyotshunoslik asarlari.
- 110.Bobur hayoti va ijodi qaysi olimlar tomonidan o‘rganilgan?
- 111.Bobur lirik merosini ta’riflang.
112. Bobur g‘azallarining mavzu yo‘nalishi qanday?
- 113.Bobur ruboiylarini tahlil qiling.
- 114.“Boburnoma ”-o‘zbek adabiyotining nodir durdonasi
- 115.Abdurauf Fitrat she’riyatida Vatan va istiqloq motivlari
- 116.H.H.Niyoziy she’riyati va prozasida o‘zbek xalqining fojiali hayotining realistik aks ettirilishi
- 117.A.Qodiriy ijodidagi janrlar rang-barangligi, ularda ko‘tarilgan mavzu, g‘oya, muammo.
- 118.A.Cho‘lpon dramaturgiyasida erk va ozodlik g‘oyalarining ifodalanishi
- 119.G`afur G`ulomning hikoyalari va qissachiligida yozuvchi mahorati masalasi
- 120.Oybek lirikasida sof tuyg‘ularning aks etishi.
- 121.H.Olimjonning dastlabki hikoya va she’riy to‘plamlarda davr nafasi.
- 122.U.Nosir dostonlari davr ziddiyatining o`ziga xos oynasi.
- 123.A.Qahhorning xarakter yaratish mahorati.

- 124.M.Shayxzoda she'riyatida teran falsafiylik ruhining aks etishi.
- 125.Fitratning "Adabiyot qoidalari" asari. Unda olimning adabiy-nazariy qarashlari.
- 126.Hamzaning ma'rifatparvar adib sifatidagi ijtimoiy va ijodiy faoliyati.
127. "O'tkan kunlar" romanida aks etgan tarixiy davr va badiiy talqin.
- 128.Cho'lponning ilk hikoyalarida jadidchilik g'oyalarining ifodalanishi.
- 129.Milliy hikoyachiligimiz rivojida G'afur G'ulomning o'rni.
- 130.Oybekning "Navoiy", "Guli va Navoiy" dostonlari hamda "Bola Alisher" qissasida Navoiy obrazi.
131. "Sarob" romanida davr va shaxs fojiasining aks etishi.
- 132.Asqad Muxtor lirikasining yetakchi xususiyati.
- 133.Odil Yoqubov qissalarida yoshlar ma'naviyatining aks etishi ("Billur qandillar", "Qanot juft bo'ladi").
- 134.Pirimqul Qodirovning "Uch ildiz", "Qora ko'zlar" romanlarida aks etgan tarixiy davr va asar qahramonlar qismati
- 135.Fitratning "Abulfayzxon" targediyasining yaratilish sabablari va tarixiy asoslari
- 136.Abdulla Qodiriyning adabiy-estetik qarashlari
- 137.Cho'lpon ijodida milliy istiqbil g'oyasi
- 138.Mustaqillik davri qodiriyshunosligi (U.Normatov, S.Mirvaliyev, B.Karim)
- 139.G'.G'ulomning "Yodgor" qissaning yetakchi g'oyaviy xususiyati, asarda badiiy talqin va adib mahorati masalasi.
- 140.Mirtemirning "Surat" lirik dostoni XX asr o'zbek poemachiligining yutug'i sifatida
- 141.Zulfiya tarjimalarida shoira mahorati.
- 142.Asqad Muxtorning "Tundaliklar" asarida adibning insoniy va ijodiy prinsiplari
- 143.Pirimqul Qodirovning "Erk" qissasida insoniy burch va erk dialektikasi talqini
144. "Yulduzli tunlar" romanida yozuvchining badiiy tasvirlash mahorati ("Boburnoma" bilan qiyosiy o'rganiladi).
- 145.Odil Yoqubovning ijtimoiy-publitsistik qarashlari, ularning adib badiiyatida aks etishi (1989 yil, 16 iyun SSSR xalq deputatlari qurultoyida yozuvchining so'zlagan nutqi va "Qanot juft bo'ladi" qissasi misolida).
- 146.Fitrat va adabiy tanqid
- 147.Sho'ro davri cho'lponshunosligi
- 148.Cho'lponning "Kecha va kunduz" romanida obrazlar tizimi
149. "Navoiy" romani va tanqidchilik
- 150.Abdulla Qahhorning ikkinchi jahon urushi yillarida yaratgan felyetonlari
- 151.Hamid Olimjonning "Jinoyat" dramasida axloqiy-ma'naviy masalalarning badiiy talqini
- 152.Mirtemirning "Qoraqalpoq daftari" she'riy turkumi poetikasi
- 153.Jadid dramaturgiyasidagi yetakchi mavzular va ularning talqini masalasi (Behbudiy, Hamza, A.Qodiriy)
- 154.Abdulla Qahhorning ikkinchi jahon urushi yillari hikoyachiligi
- 155.Abdurauf Fitrat she'riyatida Vatan va istiqbol motivlari
- 156.H.H.Niyoziy she'riyati va prozasida o'zbek xalqining fojiali hayotining realistlik aks ettirilishi
- 157.A.Qodiriy ijodidagi janrlar rang-barangligi, ularda ko'tarilgan mavzu, g'oya, muammo.
- 158.A.Cho'lpon dramaturgiyasida erk va ozodlik g'oyalarining ifodalanishi
- 159.G'afur G'ulomning hikoyalari va qissachiligida yozuvchi mahorati masalasi
- 160.Oybek lirikasida sof tuyg'ularning aks etishi.
- 161.H.Olimjonning dastlabki hikoya va she'riy to'plamlarda davr nafasi.
- 162.U.Nosir dostonlari davr ziddiyatining o'ziga xos oynasi.
- 163.A.Qahhorning xarakter yaratish mahorati.
- 164.M.Shayxzoda she'riyatida teran falsafiylik ruhining aks etishi.

- 165.Cho'lponning ilk hikoyalarda jadidchilik g'oyalarining ifodalanishi.
- 166.Milliy hikoyachiligimiz rivojida G'afur G'ulomning o'rni.
167. "Sarob" romanida davr va shaxs fojiasining aks etishi.
- 168.Asqad Muxtor lirikasining yetakchi xususiyati.
- 169.Odil Yoqubov qissalarida yoshlar ma'naviyatining aks etishi ("Billur qandillar", "Qanot juft bo'ladi").
- 170.Pirimqul Qodirovning "Uch ildiz", "Qora ko'zlar" romanlarida aks etgan tarixiy davr va asar qahramonlar qismati
- 171.Fitratning "Abulfayzxon" targediyasining yaratilish sabablari va tarixiy asoslari
- 172.Abdulla Qodiriyning adabiy-estetik qarashlari
- 173.Cho'lpon ijodida milliy istiqbil g'oyasi
- 174.Oybekning "Bolalik", A.Qahhorning "O'tmishdan ertaklar" avtobiografik qissasida bola dunyosining aks etishi
- 175.G'.G'ulomning "Yodgor" qissaning yetakchi g'oyaviy xususiyati, asarda badiiy talqin va adib mahorati masalasi.
- 176.Pirimqul Qodirovning "Erk" qissasida insoniy burch va erk dialektikasi talqini
- 177.Cho'lponning "Kecha va kunduz" romanida obrazlar tizimi
- 178.Matyoqub Qo'shjonovning adabiy-tanqidiy qarashlari
179. "Navoiy" romani va tanqidchilik
- 180.Abdulla Qahhorning ikkinchi jahon urushi yillarida yaratgan felyetonlari
- 181.Maqsud Shayxzodaning "Toshkentnoma" dostonida g'oyaviy, badiiy o'ziga xoslik.
- 182.Fitratning "Abulfayzxon" targediyasining yaratilish sabablari va tarixiy asoslari
- 183.Abdulla Qodiriyning adabiy-estetik qarashlari
- 184.Cho'lpon ijodida milliy istiqbol g'oyasi
- 185.Oybekning "Bolalik", A.Qahhorning "O'tmishdan ertaklar" avtobiografik qissasida bola dunyosining aks etishi
- 186.G'.G'ulomning "Yodgor" qissaning yetakchi g'oyaviy xususiyati, asarda badiiy talqin va adib mahorati masalasi.
- 187.Asqad Muxtorning "Tundaliklar" asarida adibning insoniy va ijodiy prinsiplari
- 188.Pirimqul Qodirovning "Erk" qissasida insoniy burch va erk dialektikasi talqini
- 189.Mirtemirning "Qoraqalpoq daftari" she'riy turkumi poetikasi
- 190.Maqsud Shayxzodaning "Toshkentnoma" dostonida g'oyaviy, badiiy o'ziga xoslik.
- 191.Abdurauf Fitrat she'riyatida Vatan va istiqbol motivlari
- 192.H.H.Niyoziy she'riyati va prozasida o'zbek xalqining fojiali hayotining realistlik aks ettirilishi
- 193.A.Qodiriy ijodidagi janrlar rang-barangligi, ularda ko'tarilgan mavzu, g'oya, muammo.
- 194.A.Cho'lpon dramaturgiyasida erk va ozodlik g'oyalarining ifodalanishi
- 195.G'afur G'ulomning hikoyalari va qissachiligida yozuvchi mahorati masalasi
- 196.Oybek lirikasida sof tuyg'ularning aks etishi.
- 197.H.Olimjonning dastlabki hikoya va she'riy to'plamlarda davr nafasi.
- 198.U.Nosir dostonlari davr ziddiyatining o'ziga xos oynasi.
- 199.A.Qahhorning xarakter yaratish mahorati.
- 200.M.Shayxzoda she'riyatida teran falsafiylik ruhining aks etishi.

ADABIYOTLAR RO'YXATI

- 1.Mirziyoyev Sh.M. Tanqidiy tahlil, qat'iy tartib-intizom va shaxsiy javobgarlik- har bir rahbar faoliyatining kundalik qoidasi bo'lishi kerak.- Toshkent: "O'zbekiston" NMIU,2017.
- 2.Mirziyoyev Sh.M. "O'zbekiston Respublikasini yanada rivojlantirish bo'yicha harakatlar strategiyasi to'g'risida" gi PF- 4947-sonli farmoni.0702.2017."Xalq so'zi" gazetasi, 2017-yil, 28-(6722) soni.

3.O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "Oliy ta'lim tizimini yanada rivojlantirish chora-tadbirlari" to'g'risidagi qarori. -

Asosiy adabiyotlar

1. Vohidov, H.Eshonqulov. O'zbek mumtoz adabiyoti tarixi. - O`quv qo`llanma. T.: Adabiyot jamg`armasi, 2006. (elektron holatda)
2. Rahmonov N. O'zbek mumtoz adabiyoti tarixi. (Eng qadimgi davrlardan XV asrning birinchi yarmigacha). Toshkent: 2014. (elektron holatda) Qo`shimcha adabiyotlar.
 1. Sirojiddinov Sh. O'zbek mumtoz adabiyotining falsafiy sarchashmalari. –T.: Yangi asr avlodi, 2011.
 2. O'zbek mumtoz adabiyoti namunalari. (1-2-jildlar) Tuzuvchi, izoh va sharhlar muallifi: N.Rahmonov.-T.: Fan, 2015
 3. Rahmonov N. O'zbek adabiyotini davrlashtirish masalalari. Monografiya. –T.: "Mumtoz so'z", 2016
 4. Hojiahmedov A. Mumtoz adabiyoti malohati. –T.: Sharq. 1990
 5. Mumtoz adabiyot namunalari. 1-jild. Nashrga tayyorlovchilar: N.Rahmonov. O`zMU, 2002 y.
 6. Is'hoqov Y. So'z san'ati so'zligi.-T.: O'zbekiston, 2014

Axborot manbalari

1. <http://www.kutubxona .uz>
2. <http://www.literature .uz>
3. <http://www.ziyonet .uz>
4. <http://www.alishernavoiiy>

5111200 – O'zbek tili va adabiyoti yo'nalishi talabalariga mutaxassislik fanlaridan Davlat attestatsiyasini yozma shaklda o'tkazish tartibi va BAHOLASH MEZONI

Bitiruvchi kurs talabalari Hozirgi o'zbek adabiy tili, O'zbek adabiyoti o'qitish metodikasi, O'zbek adabiyoti fanlaridan Davlat attestatsiyasi ko'p variantli yozma shaklda o'tkaziladi.

YaDA yozma ish sinovlarini o'tkazish uchun 1 soat 30 daqiqa vaqt beriladi.

Mutaxassislik fanlaridan Davlat Attestatsiyasi bo'yicha umumiy o'zlashtirish ko'rsatkichi 60 dan 100 ballgacha baholanadi.

Bitta variantda 5 tadan savol bo'lib, har bir to'g'ri javob uchun maksimal 5 baho qo'yiladi.

Davlat attestatsiyasida har bir yozma javoblar quyidagi mezon asosida baholanadi:

- berilgan savolga to'g'ri va to'liq javob yozilsa, savolning mazmuni, mohiyati to'g'ri va izchil yoritilsa, shuningdek, ijodiy yondashilsa, javobda mantiqiy yaxlitlikka erishilsa o'zlashtirish ko'rsatkichi **18 - 20 ball** oralig'ida baholanadi;

- berilgan savolga to'g'ri javob yozilsa, savolning mazmuni to'liq yoritilgan bo'lsa, o'zlashtirish ko'rsatkichi **14- 17 ball** oralig'ida baholanadi;

- berilgan savolga og'zaki javob noto'g'ri yoki yuzaki yozilgan bo'lsa, biroq berilgan savolning mazmuni to'liq yoritilmagan bo'lsa, o'zlashtirish ko'rsatkichi **13-12 ball** oralig'ida baholanadi;

- berilgan savolga javob noto'g'ri yoki yuzaki javob berilsa, qo'yilgan masalaning mohiyati mazmuni ochib berilmasa, unda o'zlashtirish ko'rsatkichi 0 - 10,9 ball oralig'ida baholanadi.

ESLATMA: Yakuniy davlat attestatsiya jarayonida qo'yilgan bahodan norozi bo'lgan bitiruvchilar yakuniy davlat attestatsiyasi ballari e'lon qilingan kundan e'tiboran 24 soat ichida appelyatsiya komissiyasiga murojaat qilishga haqli. Yakuniy davlat attestatsiya komissiyasi va talaba o'rtasida baholash ballari bo'yicha yuzaga kelishi mumkin bo'lgan muammolar maxsus appelyatsiya komissiyasi tomonidan ko'rib chiqiladi hamda DAK raisi bilan kelishilgan holda xulosa qilinadi.